

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Nova agitacijska taktika.

Ni je naprave v državi, katero bi klerikalci tako sovražili kakor šolo, a ker je ne morejo zatreti niti je v roke dobiti, in ker ljudstvo samo uvideva veliko korist šolstva, skušajo vsaj učiteljstvu kolikor mogoče podkopati zaupanje in ugled. Zlasti posamezen učitelj, ki si ne da iz farovža predpisovati političnega prepričanja, in ki ne trobi v klerikalni rog, mora na svoji koži občutiti vso klerikalno hudobnost. Klerikalci ga preganjajo kakor zver, kradejo mu čast in poštenje in mu skušajo na vse načine škodovati.

Mej najnavadnejše načine, škodovati neljubim učiteljem, spada denunciranje pri šolskih oblastvih. Mej klerikalci je denuncijantov kakor listja in trave, in prav redki so že tisti duhovniki, ki niso nikdar nobene učitelja denuncirali. Bavili so se z denunciranjem toliko rajši, ker so večkrat dosegli najlepše uspehe, tudi če se je učitelju zgodila silna krivica, kakor na pr. v slučaju g. Rojine.

Doslej so duhovniki denuncijanstvo opravljali kar v lastni režiji. Če se je učitelj zameril župniku ali kaplanu, sedel je doslej dotičnik za mizo in spisal ovadbo na deželni šolski svet, dobro vedoč, da bodo potem že škof Anton Bonaventura, stari Klofutar in učeni Kržič poskrbeli kar treba, da se kaznuje učitelj, tudi če ni storil nišesar nekorektnega.

Toda to denunciranje je prišlo s časoma tako v navado, da že ni več toliko izdalo, kakor poprej, zlasti ne, kadar je šlo za učitelja, ki je bil pri šolskih oblastvih dobro popisan. Menda se ne motimo, ako rečemo, da je Rojinov slučaj pomagal toliko, da se zdaj o duhovniških denunciacijah začne vsaj preiskava, in se jim več slepo ne verjame.

Zdaj so našli klerikalci novo sredstvo, s katerim mislijo, da bodo učitelje preganjali, kakor se jim bo ljubilo. Prijazni št. Vid je rojstni kraj te agitacijske taktike. Tam je učitelj, ki se je drznil, bra-

niti svojo čast, ko mu jo je nezrel kaplan hotel ukrasti. Nadučitelj Žirovnik je pa vzoren kot šolnik in vzoren človek, njega štejejo mej najodličnejše učitelje v deželi, njemu priznavajo, da ima velike in resne zasluge, in o njegovi obrtni nadaljevalni šoli se je uradoma priznalo, da je prva v celi deželi. Takemu učitelju seveda ni lahko priti do živoga. To so spoznali tudi klerikalci, in ker so se vrh tega župnik, kaplan in šentvidski župan še nekoliko bali, začeli na svojo roko gonjo zoper nadučitelja, napenjali so svoje možgančke toliko časa, dokler niso našli načina, po katerem so mogli začeti vojno proti nadučitelju Žirovniku.

Razkrili so to najnovejšo agitacijsko taktiko sami, in sicer v popravku, ki nam ga je poslal šentvidski župan Belec na našo notico, ki je bila spisana po tem, kar je javno povedal jeden najuglednejših členov občinskega odbora, ki je tudi občinski svetovalec.

V tem popravku se pripoveduje, kako je priprosto kmetič v občinskem odboru vstal in predlagal, naj se naroči županu, storiti vse korake, da se odstrani nadučitelj Žirovnik iz št. Vida, in kako je bil ta predlog priprostega kmetiča soglasno sprejet.

Pa reci kdo, da ti klerikalci niso prebrisane glavice. Priprosti kmetič, kateremu se seveda še sanjalo ni, kake bolečine imajo župnik, kaplan in župan, je iz lastnega nagiba predlagal, naj začne občinski odbor vojno proti nadučitelju, in sta župnik in župan samo osebno povsem nedolžna izvršitelja „ljudske volje“. Ali bi šla klerikalna pšenica v klasje, če bi se šolska oblastva na take sklepe ozirala, če bi se udomčila ta najnovejša agitacijska taktika naših preljubeznivih klerikalcev.

Sklep šentvidskega občinskega odbora ni družega, kakor nevredna komedija, s katero se je občinski odbor samo osmešil, kajti vsako pritožbo se mora vendar kako utemeljiti, to pa bo v tem slučaju sila težavno, zakaj Žirovnik je, kakor rečeno,

v vsakem oziru izgleden učitelj, katerega si lahko šentvidski župnik, župan in kaplan vzamejo za vzor. Z resničnimi navedbami se torej pritožba ne bo dala utemeljiti, za laži pa se bo že dobil sodnik...

Ali proti načinu samemu, na kateri se je začela proti Žirovniku gonja, se moramo zavarovati, in moramo odločno protestovati proti temu, da bi se šolska oblastva na take sklepe ozirala. Klerikalci bodo v takih občinah, ki so v njihovih rokah, vedno lahko dobili kacega nevednega in župniku slepo pokornega kmetiča, ki bo „iz lastnega nagiba“ predlagal, naj se store vsi koraki, da se odstrani učitelj, ki se je zameril farovžu, in če bi se šolska oblastva hotela ozirati na take pritožbe, bodo župniki in kaplanje kmalu gospodarji šoli.

Ob sebi se umeje, da se bomo mi vedno in z vso odločnostjo upirali vsakemu poskusu, podrediti šolstvo in učiteljstvo vplivu obč. odborov. Že sedanjih šol. oblastev je več kakor preveč, in se ni čuditi, če se poganjanje učiteljev za odpravo krajnih šolskih svetov. Kake razmere bi šele nastale, če bi še vsak obč. odbor imel vpliv na eksistenco učitelja, in če bi župniki in kapelanje po tem ovinku dobili oblast nad šolo in učiteljstvom, to si je lahko predstavljati!

Žirovnikov slučaj kaže, s kako čedalje večje brezobzirnostjo in drznostjo se upajo klerikalci preganjati celo najvzornejše šolnike. Zdaj so začeli mobilizirati celo občinske odbore in priproste kmete, ki največkrat nimajo nikake sodbe o šoli in učiteljstvu ter niso družega, kakor trobila župnikov in kapelanov. Potrebno je torej, da se vsi prijatelji šolstva še z večjo odločnostjo kakor doslej zoperstavijo klerikalnim naklepom. Mi bomo vedno na mestu ker naše načelo je, da klerikalstvo nima v šoli ničesar iskati.

V Ljubljani, 28. julija.

K položaju.

Danes se vrši po dolgem času zopet ministrska seja. Tudi češki minister dr.

Rezek je dospel s svojega dopusta na Dunaj. Kaj posebnega ta konferenca ne bo donesla, kajti niti ministrstvo niti najvišji krogi ne vedo, kaj naj se zgodi. Koerber misli nadaljevati svoje konference z raznimi poslanci ter potem v prvi polovici avgusta iti znova poročat cesarju v Išč. Tudi cesar sprejema odlične državnike. Pred nekaterimi dnevi je bil v Išču baron Gantsch in za njim še drugi visoki dostojanstveniki ter uplivni politiki. Nekateri češki listi trdijo, da je stališče Koerberja omajano, za svojo trditve pa nimajo dokazov. Časopisna debata o stari ali novi večini se nadaljuje, a ni donesla doslej nobenega rezultata. Najvažnejše je pač, da hočejo poljski konservativci skleniti tesno zvezo s češkimi veleposestniki. Na Češkem se nadalje prirejajo veliki ljudski shodi, na katerih se ugovarja sedanjemu vladnemu načrtu jezikovnega zakona. 12. avg. se bo vršil zopet velik javen shod v Přibislavi. Shod v Pobjeslavi je vlada prepovedala, a se je vložil rekurz. Najnovejša snov nemških liberalnih in nacionalnih listov je govor državnozbornskega predsednika dr. Fuchsa, katerega seveda strastno napadajo, ker se je drznil — Nemec! — izreči trditve, da Avstrija ni nemška država, in da morejo biti vsi narodi enakopravni. Vsekakor je dobro, da čujejo to resnično Nemci in dvorni krogi tudi iz ust tako odličnega parlamentarnega moža kakoršen je Fuchs.

Zaroka kralja Aleksandra.

Židovski in drugi nič manj nesramni listi, ki so dobivali od Milana ali njegovih kreatur podporo, so zagnali silen krik, ko se je razvedelo, da se je Aleksander zaročil z gospo Mašinovo proti volji svojega pusto-lovskega očeta, ter prorokovali, da nastanejo v Srbiji nemiri in izgredi, ki napravijo konec vlade Obrenovićev. Aleksander se ni dal ostrašiti z ničimer. Sprejel je takoj demisije vseh Milanu prevdanih faktorjev ter jih nadomestil z drugimi, sebi naklonjenimi. Ker pozna surovi in nasilni značaj svojega očeta, te največje nesreče Srbije, je ukazal načelniku policije, naj zasede kolodvor ter

LISTEK.

Vroč pismo.

V potu svojega obraza se veselim, kakor tisti cigan, ki se je smejal, hodeč navkreber, a jokal, stopajoč navzdol. O, v jeseni in po zimi bo zopet hladno in mraz; tedaj se ohlade tudi možgani klerikalnih fanatikov, le bogvaruj, da ne zmrznejo popolnoma. Kajti od ekstreme do ekstreme ni daleč, prav kakor je med kitajskimi in evropskimi bokserji razlika samo v obleki. V šegah in navadah, v sovraštvu do napredka in do drugih misli so si povsem enaki. V jeziku tudi to nič ne dé, če govorijo princ Tuan kitajski, E Lampe pa slovenski; v fanatizmu se popolnoma razumeta.

Blagor samozavestnim! Naši Rimljani so prepričani, da so sami neskončno modri in učeni, vsi drugače misleči pa grozoviti tepci. Tudi to je sreča. Kako bi morali reveži trpeti, ako bi vedeli, kako so neumni! Kaj naj bi „Slovenec“ delal v teh pasjih dneh, ako bi moral pisati pametne članke! V tem smislu si je pač Liguori pridobil velikih zaslug, ker je dal vsaj svojim klerikalnim potomcem priliko, pisati o vzvišenosti njegove morale, kadar nastane suša drugih tvarin. O notranji politiki je sedaj

pač težko pisati. Ministri sami ne vedo ničesar, ergo ne morejo Vencaju in Kreku ničesar povedati in ergo ne more „Slovenec“ globokoumno modrovati. Zunanja politika? Tu so bokserji, a tega pač ne more nihče od šenklaške gospode zahtevati, da bi svoje duševne sorodnike napadali. Hvaliti pa tudi ni prav varno. In tako se rešuje vsa aktualnost na prežvekovanje stare morske kače o antiklerikalcih in pa o katoliškem shodu. Morske kače sicer ni. A velikanska zverina vam je to. Slovenska inteligenca nima nobene izobrazbe, a vsa njena izobrazba je nemška. Nelogične imenujete take trditve? Ne. Taki logiki se pravi pri nas „katoliška“. Tako se tudi lahko dokaže — vide „Primorski List“ — da je Tomaž Akvinski izmed največjih veleumov sveta in katoliška teologija najbolj razvita in „podprta“ znanost (!). Vse resnično. Le da se včasih tisti, ki jo podpirajo, prav nevarno majejo. Razvija pa jo primorski bratec kaj čudno. Največjo modrost nahaja namreč v al-koranu; turški običaji se mu zde najbolj moralni, in v katoličanstvu ga drži pravzaprav le ena tolažba: ta, da so katoliške spovednice ravno tako zamrežene, kakor turški haremi. No, potomci tistih, ki so se prepirali, ali ima žena dušo ali ne, se res lahko navdušujejo za turške „bule“ in za haremluk. Ali v časih katoliških koncilov so bili haremi bolj od-

prti; o zamreženih oknih ni bilo govora, in najbolj goreči klerikalci niso tako navdušeno zagovarjali ženske askeze, kakor dandanes „Slovenski učitelj“. V kratkem času svojega obstanka je ta list temeljito dokazal, da je povsem dostojen družbe svojih papirnatih kolegov. Smiliti pa se morajo človeku naši duhovniki, ki so prisiljeni, naročiti vsako katoliško smet, kadar se klerikalnemu generalštabu zljubi, ustanoviti kakšno novo „glasilo“.

Morda je tudi to politika. Kadar so bili narodi nezadovoljni, so skušali veliki državniki vedno svojo situacijo tako rešiti, da so obračali pozornost ljudstva na zunanje dogodke. Najljubša v dosego tega smotra jim je bila vojska. Pri klerikalcih je „ravno tako, samo narobe“. Vojsko hočejo imeti in zato delajo svoje ljudi nezadovoljne. Ali eksperiment je nevaren. Kaplanom in lemenatarjem vcepljena bojovitost se utegne danes jutri obrniti proti tistim, ki jo danes goje, prav tako, kakor Kitajci sedaj na tiste streljajo, ki so jih streljati učili. Kajti vsaka reč ima konec, samo klobasa — pravijo — ima dva.

Tudi svetega leta bode konec, a romarji se ga bodo spominjali pač „z mešanimi občutki“. Francoski in nemški katoličani so se v cerkvi sv. Petra pretepali, slovenski so bili razočarani, ker ni bilo pričakovane „fruštk“, najbolj klavarno se

pa drže hrvatski, katerim so razni lopovi pobrali iz žepov, kar so jim popovi še notri pustili. Kramarji razumejo rimski mazi-ljenci izvrstno. V katakombe je bil prost vstop; to je vabilo hrvatske romarje. A pri vstopu je moral vsaki obiskovalec kupiti svečo za — liro. Avanti signori! Ingresso libero! Žepni tatovi so se baje zelo jezili, ker so bile mošnje pobožnih potnikov, ko so jim prišle v roke, že zelo shušane. A tudi nadškof ni bil dobre volje, ker je moral svoje ovčice na lastne stroške odpraviti v domovino.

Za to odškoduje Hrvate zagrebški katoliški shod, ki je za slogo tembolj potreben, ker pripada narod v glavnem trem različnim veram. Seveda bodo hrvatski kurtarji ravno tako trobili, da delujejo za narodnost kakor slovenski. A rod bedakov, ki jim veruje, še ni izumrl. Saj je jasno, da je narodu na korist, ako se naščuje katoličane proti Mohamedancem in islamite proti pravoslavnim, in Stadler je velik patriot.

Za narodni blagor je pa tudi koristno, če se učitelje zatira, in če se nad njimi vihti klerikalno korporalsko palico. V Šleziji je kar polovica kandidatov utekla iz učiteljskega stanu. Ali ta pojav ni osamljen. V Galiciji in na Češkem iščejo že davno mnogi učitelji druge službe. In polagoma jim slede tudi — duhovniki, ne samo leme-

požene Milana, ako se prikaže, nazaj preko meje. Ker se mu je drznilo nekaj častnikov in višjih uradnikov glede zaroke izraziti nezadovoljstvo, jih je Aleksander takoj odstavil ter odredil proti njim preiskavo. Tako je odpustil tudi šefa generalnega štaba Markovića, ki je nadomeščal Milana v njega odsotnosti, ter očetovega krilnega adjutanta polkovnika Jolarovića, ki je hkratu tudi poveljnik kraljeve telesne straže. Z odločno, močno in naglo roko je Aleksander napravil red okoli sebe ter tudi odredil, da ostane mir v Belemgradu in po deželi nekaljen, če tudi bi skušale Milanove kreature delati zgago. Aleksander hoče proti spletkarjem postopati neizprosno ter svetu dokazati, da je v Srbiji on kralj, ne pa Milan. Sicer pa je povsod red in mir. Le židovski lažnjivci trosijo po svetu vesti, da je po Srbskem vse žalostno in obupano radi te zaroke. Glas o amnestiji je navdal ves narod z veseljem in hvaležnostjo. Čestitke dohajajo iz vseh strani. Najvažnejša pa je čestitka ruskega carja. Ruski poslanik Manzurov je čestital v carjevem imenu tudi kraljevi zaročenki. Iz Budimpešte javljajo, da se je včeraj popoldne vršila slavnostna zaroka kralja z gospo Mašinovo. Metropolit je imel nagovor ter zaročencema izročil prstana. Prisotni so bili vsi ministri, sorodniki gospe in kraljev pobočnik. Poroča se bo vršila baje v nedeljo ali pa 15. avgusta na kraljev god. Nekateri listi menijo pa celo, da se je poroka izvršila že včeraj popoldne. „Berliner Localanzeiger“ piše simpatično o Aleksandrovm pogumu. „Kralj Aleksander hoče napraviti za kraljico Srbije vnukinjo slavnega vojvode srbskega naroda, kakor se je nekdanj Milan oženil s hčerjo rusk. častnika, ki je pripadal le k nižjemu plemstvu, a vendar so se našli ljudje, ki niso zadovoljni z bodočo kraljico. V Srbiji ni bilo nikdar plemstva niti aristokracije, ondi ni veleposelstnikov niti kakih magnatov, torej o ne-jednakopravnosti žentitvi ni niti govora. Gospa Mašinova je kralju povsem ravnopravna, a duševne njene sposobnosti dokazujejo, da bo kralju močna zaslomba.“

Vojna na Kitajskem.

Dasi je došlo zopet nešteto brzojavnih poročil o dogodkih na Kitajskem, si vendar ni možno napraviti jasne slike o položaju. Ali so poslaniki živi ali mrtvi, tega ne ve nihče. Diplomatski krogi menijo sedaj, da je končno vendarle možno, da so bili vsi tujci v Pekinu pomorjeni in le poslaniki rešeni. Te hoče porabiti vlada kot talnike, da zabrani porušenje pekinškega ozidja, ter da sklene z velevladstvi ugoden mir. 6. t. m. je bil poslan angleški poslanik v Pekinu, Macdonald pismo, ki pravi, da se morejo tri poslaništva držati le še štiri dni, in da pokajo granate neprestano. 15. t. m. pa je zapustil Pekin neki sel, ki je došel 24. v Tsientsin in povedal, da se bojujejo čete princa Činga s četami generala Tunga, ki je zmagoval. Tujci so se zatekli baje v katedralo. V Rimu pa kroži v dobro poučenih krogih trditev, da so se rešili le nekateri

natarji, ki se pravočasne skesajo, temveč kaplani. No, pri nas bi ne bila škoda prevelika, ako bi se farovži nekoliko izpraznili. Druga pa je s šolami, kjer je večinoma pač preveč otrok, a premalo učiteljev. Klerikalni recept, ki naj bi se po njem znižalo število učencev, mesto da se poviša število učiteljev, prikazuje te čudne zdravnike v pravi luči, ki bode tudi istrskim učiteljem še zasvetila.

Prav radikalno posvetiti zna tudi kralj Šaša; Milan mu je hotel dati rog za svečo, a moral je izpoznati, da mu je sinček le bolj zviti, nego je mislil. Stari lisjak se jezi, kakor bi sam moral vzeti Mašinovo mesto kake princezinje. Sedaj morda že vidi, da je boljši vrabec v roki od goloba na strehi, kajti če že ni bil ponosen na naslov glavnega poveljnika srbske armade, je vendar dotično gažo prav dobro potreboval. A sedaj lahko zapoje: „O, du lieber Augustin, Alles ist hin.“ Tako se zgodi večkrat z odpovedovanjem služeb; ne le o generalskih dekretih, temveč tudi o umetniških ugovorih pripovedujejo podobne reči.

Ali nas se to nič ne tiče; gobovec naj se čeha, naša koža je gladka — pravi Hamlet, isti mož, ki vprašuje sam sebe: Biti ali ne biti? Tudi taka vprašanja nam niso nič mar. Saj vemo, da smo. Pa kako! V politiki, v napredku, na materialnem polju, v umetnosti — povsod smo tiči! Kdor ne veruje, da za liter — predno nam ga trtna už popije.

Asmodi.

poslaniki. Jasnosti torej še doslej ni. Kitajski poslanik v Parizu je dejal, da more dospeti odgovor francoskega poslanika v Pekinu šele čez 19 dni. Čakati bode torej treba še nekaj časa. Najnovejša je, da je Amerika izstopila iz zaveznitva, ter da bodo postopale poslej evropske velevladi same. Amerika že v luki Taku ni hotela sodelovati. Sedaj pa se obrača naravnost proti Nemčiji in Rusiji. Mac Kinley celo grozi, da ne bo nikakor dovolil, da bi s Kitajsko vojno joče evropske velevladi poškodile ameriške interese. No, tudi Anglija se že nagiblje na stran Amerike ter je tudi bolj za prizanesljivo in pomirljivo postopanje kot za maščevalno in neizprosno taktiko Nemčije. Amerika in Anglija sta tudi skupno protestirali, da bi Rusija ščitila železnico od Tonkuja do Tsientsina. V Tsientsinu tudi ni prave sloge med raznimi voji. Nekateri vojaki so plenili po hišah ter se vedli uprav zversko. V Mandžuriji se ustaja širi, ter imajo Rusi že prav težak posel. Po raznih pokrajinah pa se razširjajo plakati, ki pozivljajo Kitajce, naj pomore vse tujce. Položaj postaja vedno slabši.

Otvoritev češke koč na Grintovcu.

Bilo je zgodaj v jutro, na sv. Ane dan ko smo se podali turisti, ki nam je bila odkazana prostrana Štulerjeva hiša na Zgornjem Jezerskem v prenočišče, na pot tja gori k 2½ ure oddaljeni češki koči. Izza hladne še nizine dvigal se nam je vid gori k stenam Grintovca in Kočne in sosednih njim velikanov, Dolgega Grebena, Štruve in Skute, že ozarjenim od jutranjega solnca. In ko dospemo do prvega pašnika, pozdravi nas stari pastir, uganil je, kaj nas sem privaja in že se mu dvigne roka, da pokaže zgoraj pod steno naš cilj, češko koč. „Glejte jo, tamo zgoraj je in glejte, kako „špila“ nad njo zastava.“ Bil nam je zastopnik slovenskega naroda koroškega, ki nam je glasil ponos, s katerim pozdravlja tudi priprosto ljudstvo prvo turistovsko koč na Koroškem. Čutil je, da privabi ravno ta koč med ljudstvo rojake in jel nam zato pripovedovati, koliko več gostov da se je že zbralo v Murjevem kazinu. Da, bilo nas je mnogo, ki smo dospeli semkaj kumovat ob blagoslavljanju prelepe češke koč.

Vodila nas je pot po gozdih, planinah in ob skalnatih stenah vedno višje, odpiral se nam je vedno širji razgled v pravi planinski svet, in že nas je tudi vzradoščala ob pečinah v višini planinska flora, planinske rože. Hitro za klobuk nekaj teh rož in krepko naprej, saj jo že vidimo v bližini našo koč.

Tu leži pred nami na prostranem prostoru, nad njo v smelih višinah skalnate stene Grebena in Grintovca, med njo in med nami pa še polje večnega snega, katero treba prekoračiti, predno stopimo, na prag koč. Semkaj je postavila češka podružnica „Slovenskega planinskega društva“ prvo svojo koč, da pospeši z njo turistiko v Grintovskem pogorju. Dolgi Greben (2479 m), Štruca (2464 m), Skuta (2530 m), Rinka (2441 m), Turska gora (2246 m), Grintovec (2559 m), Kočna (2541 m), Mrzla gora (2208 m), Baba (2154 m), Planjava (2392 m), to so ture, ki jih je moči napraviti izza češke koč stoječe v višini 1640 m na Ravneh pod Grintovcem. Zbrani so ob koči mogočni velikani slovenskih Karavank, veličastni mejniki, postavljeni na mejo Kranjske, Koroške in Štajerske.

Koč je v vsakem oziru presenetljivo lepa tako po zunanji svoji obliki, ko v notranji svoji upravi. Po narisu arhitekta gosp. Josipa Podhajskega, specialista za stavbe v narodnem češkem slogu, vzgajena, kaže koč že po zunanji svoji obliki češki svoj rod. Na zapadni strani pritlična kaže se na vzhodni strani jednonadstropna in lična veranda kroži ob koči na dveh njenih straneh. Notranji prostori nam podajajo prostorno obednico, troje spalnic in kuhinjo, v podstrežji je pa rezerviran ves prostor za ležišča. Prenočiti more v koči 27 ljudi. Komaj 50 korakov za koč žubori živa studenčnica s kristalno, kot led mrzlo svežo vodo.

Prihajali so sem gostje v družbah večjih in manjših in množili so se svatje, ki so dospeli semkaj iz Kranjske, Koroške in Štajerske. Nekaj turistov dospelo je iz višine semkaj čez Grintovec. Vpisalo se je

v knjigo 193 gostov in če prištejemo še priprosti narod, ki je došel sem, rečemo smelo, da je bilo vseh okrog 250, med njimi Čehov do 70.

O ½11 uri, ko je došel še župnik Aljaž, triglavski naš župnik, kakor ga nazivljajo Čehi, zbral nas je okoli sebe načelnik češke podružnice g. univ. profesor dr. Karol Chodounsky in s prisrčnimi besedami pozdravil je vse, ki so prišli k pomenljivi slavnosti, zahvalil je pred vsem župnika Aljaža, naprosivši njega in navzoče duhovnike, praškega župnika g. Šitlerja, Hrabro in kaplana Fr. Meškota, naj opravijo blagoslovljenje češke koč. Pozdravil je zastopnika Ljubljane, g. župana Hribarja zastopnika Prage g. dr. Jeřábka, poslanca Murija in g. Makeka kot zastopnika jezerske občine, osrednji odbor Slov. plan. društva in zastopnike društvenih podružnic gg. Kocbeka od savinske, Koširja in Kosa od kamniške, Majdiča od kranjske, Robleka od radovljiške, dr. Trillerja od soške in Knafeljca od ziljske podružnice. Izročajoč koč promet, naglašal je, da ima v njo pristop vsakdo, kajti utihne strast v gorah, vendar pa ne zabimo, da smo gospo darji v naših gorah mi Slovani. Češka koč bode simbol nerazdružljive zveze češkega in slovenskega naroda, kajti z Vami živimo, med Vami se čutimo ko doma, vzkliknil je govornik, pripomnivši, da naj spričuje vsikdar koč, da je iskati slovansko zvezo le v delu, le v stvarnem delovanju.

Opravil je na to župnik g. Aljaž ob asistenci gg. Šitlerja, Hrabre in Meškota blagoslovljenje koč, in združili smo se v duhu z blagosloviteljem v želji, naj bode koč vsikdar v srečo narodu, in naj zavlađa ob nji le mir in veselje.

Po izvršenem obredu oglasil se je svetnik češkega deželnega odbora, odbornik češke podružnice g. Leop. Mareš, da se zahvali vsem onim, ki so priskočili češki podružnici na pomoč pri gradnji koč. Zahvalil je g. župnika Aljaža za opravilo blagoslovljenja, zahvalil občino jezersko, ki je bila podružnici pri gradnji dejanski naklonjena, predvsem občinarja Makeka in Senka. Kot neprecenljivo je pa označil delovanje treh mož, nadučitelja Kocbeka iz Gornjega grada, jezerskega župana in deželnega poslanca g. Murija in univ. prof. g. dr. Frischaufa. Povdarjal je, da je bila pomoč teh največjega, da celo odločilnega pomena za omogočenje gradnje koč. Končno se je zahvalil še češkim damam, ki so pod vodstvom gospe dr. Prachenske omislile koč v požrtvovalni vnemi vso notranjo opravilo.

Sledil mu je ljubljanski župan g. Ivan Hribar. V velikem svojem govoru naglašal je, da nam kliče češka koč v spomin, kaj da smo dolžni svoji domovini. Povdarjal je narodnogospodarski pa tudi veliki narodnostni pomen, ki ga je družiti s koč. Narodnostnega pomena je koč tembolj, ko je prva na koroških tleh, in ko nam bo klicala v spomin češko-slovensko pobratimstvo. Češko nadaljujoč pozdravil je Čeha, pozivljaj rojake k hvaležnosti napram Čehom in v znak pobratimstva poljubil je dr. Chodounskega kot zastopnika bratskega češkega naroda.

Kot odposlanec kraljevskega mesta Prage je izpregovoril g. dr. Jeřábek, izražujoč živo zanimanje, s katerim opazuje češki narod delovanje češke podružnice med slovenskim narodom. Zaklical je češki koči v pozdrav, naj bode znak sreče, ki jo hoče prinašati češki narod slovenskemu narodu tako, kakor je tudi češkemu narodu vzklila iz koč njegovih pradedov in očetov sreča in današnja velikost.

V imenu Slov. plan. društva izpregovoril je njega načelnik g. prof. Ivan Orožen in sledili so mu P. Hraha, kaplan Meško, dr. Foerster in načelnik radovljiške podružnice g. Roblek, vsi z zahvalami njim, ki so zgradili češko koč, vrlemu odboru podružničnemu, gg. dr. Chodounskemu, dr. Boh. Frantu, dr. Prachenskemu in svetniku Legi. Marešu ter odseku čeških dam pod vodstvom gospe dr. Prachenske.

Pogostil je na to podružnični odbor goste in postregle so ljubeznive češke dame gospa dr. Prachenská, gospa dr. Mikulejska in gospici Chodounska in Nekutova z mrzlo pečenko in s šunko ter z izbornim plzenskim pivom. Zavladala je ob vzornem aranžmanu in ob pravi češki gostoljubnosti pravo veselje, pevci zapeli so „Kje dom je moj“, in razlegala se

je prekinjena po mogočnih strelah, odmevajočih ko grom od skalnatih sten na okrog marsikatera narodna pesem. Češka in slovenska gospoda — med Čehinjami opazili smo dično pisateljico in prijateljico slovenskega naroda Gabrijelo Preissovo — zblížala se je v prisrčni zabavi, in prisostvoval je slovenski koroški priprosti narod, srečen ob uživanju zanj nenavadnega slovenskega slavlja.

Naj mu bode v krepilo, kar je videl kar je slišal in naj ponese tja med koroški narod zagotovilo o prijateljih, ki mu jih je zbrala češka koč na njegovih domačih tleh, na slovenskih gorah.

Bodi nam pozdravljena češka naša koč! —

Dnevne vesti.

V Ljubljani 28. julija.

— **Osebnosti.** Deželni predsednik baron Hein se je davi vrnil z Dunaja — Včeraj je prišel sem zapovednik 3. voja. fem. vit. Succovaty, da inspicira tukajšnje vojaštvo. — Evidenčna geometra pri tehniškem oddelku za agrarne operacije gg. Ivan Presel in Ferd. Čermak sta imenovana za višja evidenčna geometra.

— **Slovenci!** Vabimo Vas k XV. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo v sredo, 1. avgusta t. l. v Radovljici. — Začetek božji službi ob 9. uri; začetek zborovanju v salonu Hudovernikove restavracije ob 11. uri. — Po zborovanju ob 12. uri bo skupni obed, za kateri naj se vdeleženci do 29. julija t. l. zglase pri odboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Radovljici. Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 kr. — Ob 2. uri popoldne izlet v Poljče.

— **Sub auspiciis Imperatoris** bo na graškem vseučilišču promoviran doktorjem filozofije profesor na ljubljanskem učiteljskem, g. Fran. Ilešič. Dan promocije določita graško namestništvo in rektorat.

— **Promocija.** Včeraj je bil na graškem vseučilišču promoviran gosp. Ščitomir Dolenc, konceptni praktikant pri pošt-nem ravnateljstvu v Trstu, sin g. sodnega tajnika, drja. Dolenca v Ljubljani, doktorjem prava. Čestitamo!

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek, 31. julija t. l. ob šestih popoldne izredno javno sejo. Na dnevnem redu je več važnih točk.

— **Ali še vedno ni dosti razprtij?** Iz učiteljskih krogov se nam piše: Naš „dobri“ Anton Bonaventura je mož izvanredne — kratkovidnosti. Ni še minilo leto dni, da je na majhni „flikici“ vabil z milim glasom kranjsko učiteljstvo na duhovne vaje. Privabil je le malo kalinov v svoje okrilje. Ker je bila žetev kvantitativno in kvalitativno tako silno uboga, užaljena je bila njegova prevzvišenost; vzela je v roke bič v podobi pastirskega lista, ga zavihtela in hujskala naše priprosto ljudstvo zoper nas učitelje, kot zapeljivce in pohujševalce slovenske dece. V nekaterih krajih je dosegel pri nerazsodni množici naš „dobri“ Anton Bonaventura svoj namen. Nahujskani fanatiki so se zapodili v učitelja, in mu grenili življenje in delo. Udeleženci sami, ki so teptali z nogami svoj stanovski ponos in stanovsko zavest, so imeli od duhovnih vaj večinoma le škodo in pikro zasmeševanje od svojih zavednih tovarišev in slovenske inteligence. In kakor bi bilo učiteljstvo že pozabilo vse to, razpošilja g. Bonaventura te dni v malo dostojnejšem „formatu“ zopet vabila k duhovnim vajam za učitelje, in seve tudi za učiteljice. Zapreti jih hoče 3 dni in 3 noči v ljubljanskem zaduhlem lemenatu, da se ožehtajo in okrepe za nadaljno vzgojno delovanje — menda k nestrpnosti in fanatizmu. Ker so provzročile lanske duhovne vaje toliko razprtij in sovraštva med nami samimi, in med ljudstvom in učiteljstvom po nekaterih krajih, in ker smo pojasnili na vse strani, zakaj smo zavedni učitelji neizprosni nasprotniki takih zapeljavanj k hinavščini in sebičnosti, smo mislili, da se bo g. Bonaventura izpametoval in jenjal delati razdrahe med kranjskim učiteljstvom. Zoper naše pričakovanje se to ni zgodilo. Zato pozor, učitelji! Pokažimo škofu in svetu, da nismo trepetlika, da je jekleno naše prepričanje, da še nismo tako daleč, da bi si pustili naše „sajaste, nečiste dimnike“ ometati s klerikalnimi metljami. V leme-

➤ Dalje v prilogi. ➤

natu naj se zadovoljijo s tistimi tridesetimi tovariši, ki so jih imeli v žetih lansko leto. Kranjsko učiteljstvo, ne bodi v posmeh vsemu avstrijskemu učiteljstvu!

— Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam piše: Ni kmalu kraja, kjer bi se kazali klerikalci v vsej svoji umazanosti in podivjanosti tako, kakor ravno pri nas v Št. Vidu. Prav tu hočejo pokazati svetu vso svojo moč in dognati, da resnica, pravica, poštenost, delavnost, vse skupaj ne veljajo nič, če ne služijo njim samim. Poslužujejo se laži, obrekovanj, zavijanj, groženj in vseh mogočih sredstev, ki bi jim pomagala do zmage in gospodstva, da bi še naprej izkoriščali ubogo oplašeno ljudstvo. Toda to ne gre več tako gladko. Ljudstvo že spoznava svoje strahovalce in bliža se dan, ko ga bo minila taka angeljska potpečljivost, in ko bo naredilo takemu nesramnemu počenjanju konec. Ko pa bodo potem „gospodje“ in njihovi pomočniki morali svoj kruh res zaslužiti, bodo gotovo tudi bolj ponižni in krščanski. V nedeljo 22. t. m. je naš gosp. fajmošter Gropa izključil iz Marijine družbe devet poštenih deklet zato, ker se hodijo učiti „zaljubljenih pesmi“. In kako pohujšljive so te pesmi! Same tiste so, ki jih je naša slavna „Glasbena Matica“ pela na Dunaju in v Ljubljani! In poleg teh se poje še: „Delaj, delaj, dekle pušelo“ iz Žirovnikove zbirke. Da se more nad takimi nedolžnimi pesmicami spodtikati le tak, ki je sam že pohujšan, je vedel tudi g. Gropa in njegovo spremstvo, ko je še novembra meseca 1899. leta pri veselici ognjegasev ravno tem pesmim navdušeno ploskal. A čujte in strmite! Nedolžne pesmice so postale tekom jednega leta „strašno pohujšljive“. Zaradi njih se sedaj preganjajo prav na „farški“ način pošteni dekleta tako, da se to stуди vsakemu količkaj spodobnemu človeku. Toda te nedolžne pesmice so le figovo pero, s katerim hoče g. Gropa prikriti pravi vzrok. Njega in njegovo „katoliško“ spremstvo boli le to, da hodijo dekleta vkljub raznim grožnjam, spletkam in agitaciji „farovških“ ljudi še vedno peti k svojemu vzglednemu učitelju g. Žirovniku. Pravijo, da je neko staro dekle, ki se kaj rado preobleče v devic devico, neka „Kautmanova Johana“, zagrozila g. fajmoštru, da takoj odstopi kot predsednica Marijine družbe, če bodo hodila dekleta še k g. Žirovniku pet. To je pa storila, da bi se maščevala, ker je le-ta preživega g. kaplana Erkerja malo „za ušesa prijel“. Devet dobrozgojenih deklet je bilo vrženih iz Marijine družbe, kot očitne grešnice, ker so samo pele „zaljubljene“ pesmi. Ni pa bilo slišati, da bi se bilo zgodilo kaj takega onim devicam Marijine družbe, ki sicer niso pele, pač pa bile in so še tako zaljubljene, da se jim pozna! — Zaradi teh „zaljubljenih“ pesmi je bil naš g. Gropa tako pohujšan, da je v nedeljo pozabil, da je na prižnici.... Ko je prebral škofovo pismo proti plesu, je v svoji sveti jezici oblastno pristavil, da je „zaljubljeno petje“ ravno tako „pohujšljivo kot ples, in kdor tako petje uči, ta mora iz Št. Vida. Kdor hoče razumeti, me že razume!“ Kdo se ne smeje?! Če bi bilo to pred 50 leti, bi se takih besedi res kdo vstrašil, a danes se Vaših strahov noben razsoden človek več ne boji; o tem so Vas, g. Gropa gotovo dovolj poučila naša vrla dekleta! Tudi g. kaplan Erker je bral pri deseti maši oni škofov list. Pridejal pa je temu, da je g. knezoškof rekel: „To je strašno pohujšanje!“ ko smo mu povedali, da je pri nas devet deklet izstopilo iz Marijine družbe. Pa niso izstopile same, nego vrgli ste jih ven na povelje Kautmanove Johane. Kaj ste torej še svojega škofa nalagali?? Da, gosp. knezoškof, to je res veliko pohujšanje, če se „božji namestniki“ tako igrajo z vero in verskimi družbami, kakor jim kaže. Ta dekleta so sprejeli v družbo že kot pevke, ploskali so, ko so se pele „pohujšljive“ pesmi; saj niti g. kaplan ni našel na fantovskih pesmih kaj pohujšljivega, ko jih je celo sam prepeval s člani katoliškega rokodelskega društva. In vendar so jim zdaj te pesmi dobro došle (seveda jako umazano) orožje proti poštnim dekletom in njihovemu učitelju. To je res veliko pohujšanje, gosp. knezoškof! G. kaplan je v svoji pridigi s povzdignjenim glasom še dodal znani svetopisemski stavek: „Gorje tistemu, po katerem pride pohujšanje! Bolje bi bilo, da bi se mu mlinski kamen na vrat obesil itd.“ Da, g. kaplan, to je vse res, prav vse. Toda mi nismo tako neusmiljeni, da

bi komu privoščili tako grozno kazen. Vam n. pr. želimo, da bi Vam Bog vse Vaše pri-smodarije še v pravem času odpustil, in da bi dosegli vsaj zadnji kotiček v nebesih. Za Vas bi oni svetopisemski stavek spremenili takole: „Gorje tistemu, po katerem pride pohujšanje. Bolje bi mu bilo, da bi bil bral samo katekizem in zgodbe sv. pisma ter pasel koštrune po kočevskih hribih, kakor pa, da dela združbe po svetu in otroke lagati uči!“

— Volitev cestnega odbora vipavskega vršila se je dne 26. t. m. ter so bili deloma soglasno, deloma pa z ogromno večino izvoljeni izključno le naprednonarodni možje. V očigled ogromni naši večini izgubili so bili klerikalci ves pogum, in naš stari prijatelj dekan Erjavc jo je mej glasovanjem z volišča kar pokuril, ne da bi bil poprej oddal svoj glas, in vse prošnje nekega za njim tekočega revšeta niso mogle tega junaškega voditelja omečiti, da bi se bil na volišče povrnil. Gospod dekan, dan 26. t. m. bil je zares vroč pasji dan! — Tudi občinske volitve v Vipavi bile so te dni že tretjič ovržene na korist klerikalni stranki, in utrdilo se je v nas prepričanje, da bi bile že davno potrjene, da se je le jedenkrat posrečila klerikalcem navidezna zmaga. Nič ne dé! S še večjo navdušenostjo in ognjevitostjo zagnali se bomo še četrtikrat v volilni boj s prepričanjem, da dožive klerikalci tudi to pot svoj „pasji dan“, ker so se v zadnjem času naše pozicije znatno zboljšale. Da se tudi po naših cerkvah rohani zoper naprednonarodno časopisje in zoper najnedolžnejše plesne zabave „na harmoniko“, ni niti spominjanja vredno, pač pa bi moralo šolska oblastva zanimati, da si je vipavski kapelan Debevec nalašč kupil pasji bič, da ž njim svoje učence pretepa mej šolskim poukom, in je vsled tega neki oče — seveda pristen liberal — zabranil svojemu sinu pohajati verski pouk pri veroučitelju, ki uceplja vzvišene nauke svete vere s pasjim bičem! Okrajnemu šolskemu svetu mora biti vse to znano, ali zdi se, da se mu tresejo hlačice pred črnim talarjem tega surovega „namestnika božjega“. Nam pa ne!

— Iz naših farovžev. V R blizu večjega slovenskega mesta imajo v farovžu že kaci 42 let staro kuharico. Farani so jo imeli za jako pobožno in krepostno in so kaj nejevoljno gledali, kadar so čuli, kako je lastna mati o svoji hčeri zaničljivo govorila in jo podila iz farovža. Zdaj so farani seveda nekoliko drugačnega mnenja. Njih poprejšnji respekt pred kuharico se je izgubil, zato pa delajo zdaj na njene stroške prav zasoljene dovtype. Kuharici se je namreč primerila nesreča. Ko se je začelo kazati, kaj da bo, poklical je župnik nekaj mož k sebi, jim predstavil 17letnega mežnarčka in tega vprašal: „Kaj ne, da si ti oče“. In fant je moško prikimal in pred pričami potrdil, da je on oče. Župnik je bil zadovoljen in je odslovil može in mežnarčka. Toda vzlic lastni izpovedi ljudje le niso verjeli, da bi bil 17letni mežnarček krepostno kuharico spravil v nesrečo. Ta in oni je dal glasno izraziti svojim dvomom, naposled pa je neki občinski mož prijel fanta in zahteval točnega odgovora, kako je z mežnarčkovim očetovstvom. In fant je zdaj priznal, da je na kuharici nesreči popolnoma nedolžen ter dostavil: „I, veste, če bi bil jaz imel tako znanje z gospodovo kuharico — veste, da bi jo tikal, jaz jo pa moram vikati... To je bilo tako prepričevalno, da ni nihče več dvomil. In fant je takisto še drugim pravil. Mej tem pa je kuharici nesreča pripelala do viška, tako da se je šla v Ljubljano „kuhati učiti“ in tudi srečno prestala dotično skušnjo. Zdaj pa vlada v farovžu žalost. Prej, ko ni bilo otroka, so imeli očeta, zdaj, ko je otrok, pa se je mežnarček skujal in zdaj nimajo očeta....“ To jo je župnik v V. bolje pogodil. Ko je bilo treba, da se je šla njegova kuharica kuhati učiti, je poklical nekega vaškega lahkoživca, mu naštel primeren kupček desetakov in ga potem vprašal, če bi prevzel očetovstvo. „Oh, gospod,“ je vzkliznil lahkoživec, „za toliko denarja, če hočejo, vsako leto!“

— Iz blejskega kota se nam piše: V našem kraju vladata res silna vročina in suša. Bilo bi potreba dežja. A kaj mislite, kdo dela „kšeft“ s sušo in pomaga kmetu mošnjiček prazniti? Slišal sem razgovore, da se nabira miloščina za sv. maše, katere naj bi izprosile dežja, in ako se ne

motimo, brale naj bi se v Gorjah. Neka revna ženica pritoževala se je proti drugi, da je nabrala 23 grošov, a gospod so ji rekli, da za 23 grošov ne bo ne maše ne dežja! Poglej, ljubi kmetič, kako skrbijo gospodje duhovni za te, pa le takrat, kadar se „kšeft“ dela.

— Aretovanje radi detomora. Iz Trsta se nam poroča: V tukajšnjih sodnih krogih se govori, da so orožniki aretovali župnika v Dekanih, Jos. Tomšiča in njegovo kuharico, ter ju odvedli v zapor v Koper. Dolže ju detomora. Kakor rečeno, se to tukaj v sodnih krogih splošno govori, če je tudi resnično, tega še ne vem. „Piccolo“ je sam že v včerajšnji številki na kratko naznanil in dostavil, da je šla sodna komisija na lice mesta. Župnik Tomšič je po zunajnosti pravi tip jezuita. Bled je, glavno nosi nekoliko nagnjeno kakor navadno terciar, pogled pa ima prav hinavski. Seveda je strasten klerikalec. Zadnji čas je lovil ljudi, da naj se vdeležijo katoliškega shoda v Ljubljani. Kakšen fanatik je, kaže dejstvo, da je mej duhovniki v Istri agitiral celo proti „Edinosti“, češ, da je — liberalna.

— I. slovenska umetniška razstava. Dasi začne poslovati jury za I. slovensko umetniško razstavo šele v drugi polovici meseca avgusta, so slikarji in kiparji že začeli določati odboru svoja dela, ki so namenjena razstavi. Odbor je poslal vabila vsem domačim umetnikom, katerih naslovi so mu bili znani. Sicer pa je naznanil odbor tudi vsem slovenskim listom, da je razstava odprta brez razločka vsem slovenskim slikarjem in kiparjem, ki so člani slovenskega umetniškega društva. Pristopiti je možno vsak dan. Členarina znaša šest kron na leto ter se naj pošlje tekom počitnic g. predsedniku, profesorju ces. svetniku Iv. Franketu ali po počitnicah g. blagajniku, ravnatelju Fr. Gerbiču. Ker bode imelo društvo z razstavo velike stroške, je narodna dolžnost Slovencev, da pristopijo v čim največjem številu med podporne člene ter plačajo 6 kron. Členi imajo pravico, pohajati brezplačne društvene razstave in zabave. Letošnja razstava bode slovenska; bodoča pa splošno jugoslovanska.

— Iz litijskega okraja se nam poroča. Dne 18. julija t. l. smo se zbrali v Litiji k okrajni učiteljski konferenci. Dolgo vrsto let že učiteljijem in užil sem ob takih prilikah že marsikaj dobrega in tudi slabega, a po pravici lahko trdim, da take konference še nisem učakal. Zadelo nas je namreč ta dan, da smo pred konferenco morali izpolniti najžalostnejšo dolžnost s tem, da smo prisostovali pogrebu nadučitelja v Šmartnem pri Litiji, gospoda Ivana Bartla. Prepričali smo se zopet vnovič, kako ginejo naše vrste prav vsled našega presijajnega gmotnega položaja. Mož, ki je dočakal le dva 40 leta svoje dobe, mora se že vleči pod rušo! In taka razmišljanja pač niso sposobna, da nas ohranijo pri najboljši volji in so bila pač tudi kriva, da je vse učiteljstvo ta dan tlačila neka nevidna temna roka in se ni mogla razviti posebno vesela zabava! — Konferenca se je pričela komaj ob pol dvanajsti uri in je trajala skoro do treh popoldne. Otvoril jo je gosp. o. kr. okrajni šolski nadzornik Andrej Šest, ki se je pred vsem spominjal pokojnega Bartla kot marljivega in vestnega učitelja. V svojih nadaljnjih opazkah o stanju šolstva v našem okraju je gospod nadzornik govoril jako pohvalno in izpodbujevalno. Videti je bilo, da mu je učiteljstvo litijskega okraja vzbudilo zaupanje, ter da taisto povsod samozatajevalno izpolnjuje svoje dolžnosti. Sploh moram tukaj precej omeniti, da je gospod nadzornik jako nepristransko in stvarno vodil celo konferenco, kar je še bilo posebno velikega pomena tudi v pričo volitev učiteljskih zastopnikov v okrajni šolski svet. Veliko je pripomogel k temu, da se je tudi ta zadeva končala v splošno zadovoljnost učiteljstva. Torej takemu nadzorniku, ki ve spodbujati in v nemati učiteljstvo k veselemu napredovanju, ki je sam z dušo in telesom učitelj v pravem pomenu besede, vso čast in hvalo! Pri konferenci je predaval gospod nadučitelj J. Jeglič, kako naj učitelj zdravi jeclajoče otroke. Njegov sestavek je bil skrbno izdelan in se je z njim lahko okoristil vsak poslušalec. Iz poročila knjižničnega predsednika g. Kostanjevca se je povzelo, da se je knjižnica letos na novo preuredila, ter so se sprejele v nakup nekatere knjige, ki jih je priporočal knjižnični odbor. Zlasti se

je sprejela točka, da se zanaprej v knjižico vvrste vse slovenske knjige, ki izidejo ter prestanejo kritiko. V knjižnični odbor za bodoče leto so bili voljeni gospodje: Kostanjevec, Černe, Poklukar, Nagu in gđ. Schott. V stalni odbor so se volili gospodje: Škerbinec, Svetin, Dremelj, Zajec in gospa Pikel. — Temu je sledila volitev zastopnikov učiteljstva v c. kr. okrajni šolski svet. Z veliko večino glasov sta bila izvoljena: gospod J. Kostanjevec, nadučitelj v Litiji in g. J. Zajec, nadučitelj v Vel. Gabru. — Predno je gospod nadzornik zaključil konferenco, spominjal se je z vzvišenimi in toplimi besedami bližnje sedemdesetletnice cesarjeve, ter pozval učiteljstvo, da zakliče osivemu vladarju trikratni „Slava“. Ko se je že odpela cesarska pesem in je gosp. nadzornik tudi govoril v slovo g. nadučitelja Plhaku, ki je stopil s koncem šolskega leta po 47letnem službovanju v zasluženi pokoj, se je konferenca zaključila. — Skupni banket je bil v gostilni g. Oblaka, kjer je gostilničarka g. Alojzija Haslinger pripravila res izboren obed, in je bilo skrbljivo za točno fino postrežbo! — Banketa se je udeležil tudi c. kr. okrajni glavar Matija Grill, znani ljubitelj šol in učiteljstva. Zaradi žalostne prilike v jutro, so se izpustili običajni govori ter je g. Šest napil samo cesarju, a g. Škerbinec g. okrajnemu glavarju. — Pozno smo se razšli!

— S kolesom v Pariz. Naša vstrajna vozača, gospoda Gombač in Peterlin pridno prodirata proti francoski metropoli. Kakor uvidimo z razglednic, katere pridno pošiljata raznim prijateljem, vozila sta prvi dan do Sachsenburga na Koroškem (174 km), drugi dan do Briksena (174 km), tretji dan do Tridenta (113 km), četrti dan do Verone (160 km) in peti dan do Milana (176 km). Na razglednicah tožita, da so ceste prašne, da vlada grozna vročina, v kljub temu pa sta baje vedno dobre volje in se veselita že sedaj na zadoščenje, katero bosta imela za naporno vožnjo v penečej kapljici divnih šampanjskih gor. Želeč srečno daljno vožnjo, jima privoščimo to okrepčavo prav iz srca, saj je gotovo težko prislužena.

— Zgodovina domačega pešpolka. Poveljstvo 17. pešpolka je dalo sestaviti pregledno zgodovinsko razpravo dogodkov domačega polka v dobi od njega ustanovitve pa do sedanjega časa, in namerava to zanimivo delo dati tatisniti, ako se zanj oglasi zadostno število odjemalcev. Kdor nanj reflektuje, naj to naznani do zadnjega dne meseca avgusta letos tukajšnji pisarni bataljonskega kadra imenovanega pešpolka ustno ali pismeno.

— Slomšekova slavnost na Ponikvi. „Slov. pevsko društvo s sedežem v Ptui“, usoja si vsem cenjenim gg. izvršujočim članom kakor tudi častitim učiteljskim in pevskim društvom javiti, da bode pri slavnostnem koncertu izvajalo sledeče pesmi: Hajdrih, Jadransko morje in dr. B. Ipavic, Slovanska pesem s tenor in bariton samospévom. Podpisano vodstvo prosi toraj uljudno vse cenjene pevce in častita društva, da se vadijo tudi v teh skladbah, da bode društvo nastopilo v impozantnem številu. Na svidenje toraj na Ponikvi dne 5. avg. S pevskim pozdravom. — Dr. Bela Stuhéč, t. č. predsednik. — Miran Lorber, t. č. tajnik.

— Biskup Strossmayr je deputaciji, ki ga je prišla vabit na Slomškovo slavnost, s trpkimi besedami omenjal, kako se je na Slatini napravila nemška občina. Dejal je, da zahaja že nad 30 let na Slatino, da pa je letos prišel zadnjikrat. To je pač zasluga tistih breztahtnih ljudij, ki imajo novo občino in kopališče v rokah.

— Potovanje slovenskega pisma okrog sveta. Čudna so pota, po katerih morajo časih romati slovenska pisma. Tako je bilo v Planini dne 10. junija oddano pismo z jasno pisano adresno „Blagorodni gospod V... L... pri družbi sv. Mohorja v Celovcu na Koroškem.“ To pismo je romalo iz Planine v — Ameriko. Mudilo se je, kakor je razvidno iz poštnih pečatov v Novem Yorku in v Čikagu, od tam pa potovalo zopet v Evropo. Dne 25. julija se je pomudilo na Rakeku, dne 26. julija je prišlo v Celovec in — ker je adresat v tem odpotoval — dne 27. julija v Ljubljano, koder je srečno prišlo v roke onemu, kateremu je bilo namenjeno.

— Nesreča pri vojaški vaji. Iz Celovca nam poročajo dne 27. t. m.: Pri včerajšnjem nadzorovanju ekselence feldzeugmeistra Succovatega se je zgodila velika

nesreča. Ko je husarski polk — 3 eskadrona — napravil pri vaji atako na pešce, skrite v gozdu, se je spustil tudi konj Succovatega pobočnika, gener. štabnega stotnika Arturja Hausnerja v dir ter se zamešal med husarske konje tako nesrečno, da je Hausner padel s konja in je drla cela eskadrona konj preko njega. Nesrečnik ima desno oko popolnoma uničeno, ubito lobanjo ter je vsak hip pričakovati smrti. Stotnik Hausner je še mlad, simpatičen mož okoli 30 let.

— Dolenjska železnica ima od novega leta skoro za 500 gld. na kilometer manj dohodkov, kakor lani. To je jako občuten izpadek. Če se razmere ne premene, ne vemo, kaj bo z dolenjsko železnico.

— Ponarejen denar. Glasom svarila, ki ga je obelodanilo celjsko glavarstvo, krogi v tem okraju nekaj ponarejenega denarja. Meseca marca se je dobilo 22 komadov takega denarja, in sicer sedem gol-dinarjev, štiri krone in najmanj komadov po 20 vinarjev.

— Zavraten umor. Iz Razvanja v hočki župniji se poroča, da je neznan hudobnež zavratno umoril prevzičkarico Mar. Predan. V soboto popoldan je bila sama doma, ker je bil sin pri svojem zidarskem delu, v sosednem Razvanju in zločinec je prišel, ter jo ranil zašep na tilniku; a ker še ni bila takoj mrtva, je hudobnež 84 let stari ženi nož zasadil naravnost v srce. Ko je svoj zločin izvršil, pustil jo je vso v krvi in odnesel 42 K, vso njeno in sinovo obleko. Žandarmerija že skrbno zasleduje zločinca, kateri je z ukradenim blagom proti Mariboru popihal, ker so na tej poti našli jedne hlače in klobuk, ki jih je med drugimi reči tudi odnesel.

— Dva sprevoznika padla z vlaka. Dne 25. popoldne v poštne vlaku med postajama Gor. Ležeče in Divače je videl sprevoznik Schönegger, kako je padel s stojišča ob vlaku eden njegovih tovarišev. Hotel je dati znamenje, da naj ustavi vlak, ali aparat je bil pokvarjen; pri tem je zgubil tudi on ravnotežje ter padel ob vlak. K sreči, da ga niso kolesa potrla. Vlak so na to takoj ustavili. Prvi sprevoznik ni nič poškodovan, pač pa Schönegger na desni nogi, kolenu in na glavi. Prepeljali so ga v Trst v bolnišnico.

— Žrtve vročine. V Trstu je včeraj 27letni delavec Anton Moravec dobil solnčarico. Na cesti mu je postalo nakrat slabo in zgrudil se je brez zavesti na tla. Prenesli so ga v bolnico, kjer je ponoči umrl.

— Ljubavna tragedija. V neki gostilni v Trstu sta se predvčeršnjim zastropila 21letni trgovski uslužbenec Rudolf Kaiser in njegova 17letna ljubimka Irena Nigris, ker so se dekletovi stariši upirali temu znanstvu. Dekle je umrlo še predno je prišla pomoč, fanta so prepeljali v bolnico.

— V Poreču je umrl umirovljeni namestniški svetnik, nazadnje tajnik poreske občine Aleksander vitez Eluschegg, jeden najstrastnejših in najkrutejših zatiralcev istrskih Slovanov.

— Zdravišče v Kamniku priredi jutri v nedeljo, 29. julija koncert s plesom na čast vseh „Anic“. Začetek ob 4. uri popoldan. Vstopnina 60 vinarjev.

— Tamburaški klub „Zvezda“ bode sviral o priliki cerkvene slavnosti v Sv. Jakoba fari v nedeljo, 29. julija ob 7. uri zvečer na vrtu pri Virantu. Vstopnina prosta.

* Odtvoritev hrvatske gledališke sezone. Hrvatski listi poročajo, da so dobili člani hrvatskega gledališča predvčeršnjim popoldne uloge za otvoritveno predstavo bodoče sezone. Igrala se bo izvirna drama dramaturga dež. gledališča prof. F. Milerja „Cvjeta i Miljenko“, ki se godi v 17. stoletju v Dubrovniku. Igro je izdala „Hrvatska Matica.“ Vseh hrvatskih izvirnih novih iger ima ravnatelj Hreljanović na razpolago — 14.

* Gospa Draga Mašinova je izredno lepa dama, prekrasnih črnih oči, veleno-obražena in pametna, velesimpatična in zna pridobiti vsakogar. Po rasti je manjša od kralja Aleksandra. Imetka nima nobenega. Vse kar ima, ji je dal kralj. V Belemgradu ji je priredil krasno hišo, kjer so se shajali vsako sredo in soboto odlični gospodje in dvorne dame. Tudi kralj je prihajal. Kralj ljubi gospo že več let. Milanovi listi pa lažejo, da je otrovala svojega prvega moža,

in da je kralj blazen, ter da bode moral prevzeti vladarstvo zopet Milan. Zatrjuje se, da je gospa Mašinova rojena l. 1867, in da je stara 33 let. Otrok doslej ni imela. Kralj se je predvčeršnjim peljal s svojo nevesto v odprtem vozu. Dobil je že preko 1000 brzojavnih čestitk, ki pa še vedno dohajajo. Poroka bo v nedeljo v katedrali. Poročal bo metropolit Inocencij. Vsi diplomati se vdeležijo poroke. Pride pa baje tudi kraljica Natalija. Vse vesti proti gospej Mašinovi trosi v svet baje neka klika žensk, menda bivših kraljevih in Milanovih ljubic. Car pošlje mladi kraljici krasno darilo. To je dokaz, da so se razmere z Rusijo jako izboljšale.

* Izseljevanje iz Avstro-Ogrske. Po izkazu ameriško-statistiškega urada znaša število avstro ogrskih izseljencev v prvem četrtletju tega leta 23.611, in sicer 7.438 Slovkov, 3513 Madjarov, 2044 Hrvatov, 1208 Nemcev, 3604 Židjev, 27 Rumunov, 697 Rusinov, 312 Lahov, 17 Srbov, 4388 Polakov, 240 Čehov, 121 iz Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Med temi je 17.823 moških ter 5788 žensk.

* Vročina. Nekaj tednov vlada izredno huda vročina. Na Dunaju imajo že tri tedne po 34¹/₂° (v senci) in 59° (na solncu). Radi solnčarice se onesvesti vsak dan nekaj ljudi. A prognoza meteorološkega državnega zavoda naznanja: jasno in zelo gorko vreme. Strašno vročino imajo sedaj v Parizu. Včeraj je dospel termometer na 62°. Po ulici kar padajo ljudje in konji. Primanjuje pa tudi vode. V Newyorku pa je menda vročina posebno huda. Ondotni listi poročajo cele strani samo o nesrečah vsled „pušic gospoda solnca“. Te dni so imeli 100° F.

* Ali streljanje proti toči pomaga? Iz stenjevaške občine poročajo „Obzoru“, da so se 12. t. m. zbrali hudourni oblaki, ki so nosili seboj bržčas točo. Zategadelj se je streljalo po vsej občini v oblake, ki so se razpršili tako, da ni padla niti kaplja dežja v vsej župniji stenjevaški, v župniji vrabčanski pa je šel le v jednom delu dež. Stenjevašci pa so bili radi tega vspeha vendarle nevoljni, češ, točo so sicer s streljanjem res pregnali, a prepodili so tudi deževne oblake, dasi je bilo dežja silo treba. Ko so se zbrali hudourni in točo noseči oblaki 23. t. m. zopet, so Stenjevašci zabranili streljanje v oblake, a v vrabčanski župniji so streljali. Posledica tega je bila, da je v stenjevaški župniji bila huda in gosta toča skozi celih pet minut, v vrabčanski župniji pa je šel samo rahel dež.

* Američanski dvoboj. Iz Budimpešte poročajo 25. t. m.: Včeraj so pokopali v Kiserju odvetnika Karola Csuthija, ravnatelja hranilnice, jako uglednega moža. Csuthi se je ustrelil. Na grobu je povedal duhovnik, ki je samomorilca pokopal, da je bil Csuthi žrtva američanskega dvoboja. Pred dvajsetimi leti sta vlekla z nekim tekmečem radi nekega dekletca kroglice. Csuthi je potegnil črno in bi se bil moral ustreliti takoj. Odlašal je do zadnjega. To razkritje duhovnika je napravilo na pogrebce silen utisk.

* Navihana sleparja. V nekem budi-peštanskem prvem hotelu sta dva sleparja izdala posestniku hotela 2500 gld., potem pa izginila. Malo dni nato je prišel elegantno oblečen gospod ter se ogoljufancu predstavil kot privatni detektiv. „Vem, da sta Vas dva sleparja ogoljufala za 2500 gld. Ako hočete, Vam sleparja najdem“. Gospod je imel več pisem seboj, s katerimi je dokazal, da je v iskanju potepuhov izvrstno izvežban. Hoteljé je dal gospodu 100 gld. na račun, in gospod je šel iskat sleparja. Te dni je dobil hoteljé iz Temešvara brzojavko, da je detektiv sleparja našel, ter da sta odšla v Helkulesbad. Iti hoče za njima na Srbsko in ju tam izročiti pravici. Končno je zahteval gospod še 200 gld. Hoteljé je poslal še to svoto. Malo ur pozneje je dobil brzojavko: „Hvala lepa za 300 gld. Sva že na varnem“. Hoteljé je sedaj šele spoznal, da sta ga sleparja obrala še za 300 gld. in mu odnesla torej 2800 gld. Tisti gospod je bil le preoblečen in je imel umetno brado.

* Radi žene na vislice. Jurij Obrenović iz Dubice, 27 let star kmet, se je minolo jesen proti volji očeta oženil z Ano Runić. Kot doto je prinesla niz samih zlatnikov. Za te je kupila dva junca in kravo. Obrenović je hotel vse troje prodati, a žena tega ni dovolila. Ker je hotel mož rabiti silo, je gnala žena svojo govedino k sestri Milici in ostala sama tam, boječa se moža.

In res, mož je prišel parkrat ponjo, a Ana ni hotela domov. To je Jurija razbesnilo tako, da ji je na polji s sekuro odsekal glavo. Te dni je bil obsojen na vislice.

* Ker je bil grd. V Temešvaru se je obesil 14letni trgovski učenec Nikolaj Adam. Imel je rudeče lase in grdo raz-orano lice, radi česar so ga tovariši dražili. Rabil je razna lepotila, da bi postal lep, a vse ni pomagalo nič. Zato je obupal, vzel vrv in se končal. V njegovi sobi so našli vse polno škatljic z lepotili, mazili in ličili, v miznici pa nad 200 receptov za lepšanje polti in nebroj izrezanih inseratov.

* Čitatelj misli, Ivan Laki-Bakić je sedel 25. t. m. v budipeštanski kavarni „Evropa“ v večji družbi ter je pripovedoval, kako ugane misli drugih ljudij. Seveda mu ni verjel nihče. Tedaj pa je stopil v kavarno mlad par, eleganten gospod s krasnim dekletom. Bakić ju je nekoliko časa opazoval, potem pa naglo vstal in izjavil družbi, da mora hitro na policijo, ker mladi par se namerava še to uro usmrtiti. Na policiji so dali Bakiću detektiva. Ko sta se vrnila v kavarno, sta jo mlada zaljubljenca ravno zapuščala ter šla proti Dunavu. Za njima je šel detektiv, Bakić pa se je od-peljal oddaleč v kočiji. Ko sta prišla do Dunava, je vzel mladi gospod dolg pled ter ga ovil tesno okoli gospice in okoli sebe. Ko sta hotela skočiti v veletok, pa ju je zgrabil detektiv, Bakić pa je vljudno povabil vse tri v svojo kočijo. Peljali so se vsi štirje na policijo, kjer je mladi gospod povedal, da je ministerijalni uradnik I. H., njegova spremljevalka pa igralka I. K. Oba sta dala častno besedo, da se ne bosta skušala več usmrtiti. Drugega dne se je prišel ministerijalni uradnik še enkrat zahvaliti Bakiću, da mu je rešil življenje. Usmrtiti sta se hotela, ker imata radi poroke velike zapreke.

* Zločinci v Bolgariji. Tekom meseca aprila se je dogodilo v Bolgariji 39 umorov, 12 pobojev, 54 ranjenj, potem 96 ropov in tatvin, končno sta bila 2 otroka vržena proč. Samomorov je bilo 9, samomorskih poskusov 2, mrtvecev so našli 8, 29 pa jih je utonilo.

* Usoda umetnika. V Madridu je živel slikar Emilio Iglesias, ki je preživel z zaslužkom svojega čopiča sebe in mater. Prodajati je moral čisto slike za vsako ceno, samo da se je prehranil. A vendar je zašel v bedo. Ko mu je bilo dosti, je zabodel najprej mater, potem pa sebe.

* Italijansko šolstvo. V neki občini v Apuliji je zastop sklenil podati kralju prošnjo, naj se odstrani obvezni šolski pouk. — Občina Villaminazzo je zaprla nekoliko elementarnih šol. Ravno tako je storilo mesto Castiglione v znanih Abruzzih, kjer so ta korak utemeljili s tem, da šola „mnogo stane“. — V nekem kampanjskem mestu so se prebivalci vprli ter ubili župana, ker je prepovedal učiteljicam hoditi brez nadzorstva po mestu. Ravno vsled te pričine se je uprlo ljudstvo v Pescocostanzo pri Aquileji. Res, Italijani in Španjoli — krasen duet!

* Maščevanje slona. Iz Verone poročajo: Pred odhodom Albrechtove menezarije v Roverudo je gnal na vodo menezarijski sluga dva slona. Neki italijanski pijanec, ki je slona srečal, pa je začel dražiti slona s kruhom. To je končno slona razjezilo tako, da je zgrabil pijanca z rilcem, ga dvignil visoko v zrak, ga vrgel z vso močjo ob tla, potem pa ga še pohodil. Pijanec je bil takoj mrtev.

* Gojilnica levov. V zooškem vrtu v Dublinu goje leve, kakoršnih so vzgojili že 200 in jih prodali za več kot 100.000 mark. Nekatere leve so pa zamenjali z drugimi živalmi. Vsi levi so natalске pasme in imajo skoraj črno grivo. Sedaj vzgajajo tudi nubijske leve. Levinje rodé samo enkrat na leto, a takrat 4 do 7 mladičev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 28. julija. Podpredsednik, najvišjega računskega dvora, grof Pa ce je poklican kot sekcijski šef v ministristvo notranjih del na Stummerjevo mesto. Dvorni svetnik baron Hauen-schild stopi na Pacetovo mesto.

Zagreb 28. julija. Med referiranjem zborovanje je zabranjeno. Tudi vse druge točke razun banketa prepovedane. Slovenski abiturient.

Belgrad 28. julija. Kraljeva poroka se bo vršila v torek, ne ve se pa še, ali v kapeli v konaku, ali v katedrali. Kar poročajo dunajski in peštanski listi o položaju v Srbiji je vse tendenciozno ali perfidno zasukano. Stališče kralja Aleksandra še ni bilo nikdar tako trdno kakor sedaj, ko se je otrešal svojega očeta, in je pomilostil žrtve Milanove osvetoželjnosti. Obče se sodi, da se na dan poroke ali vsaj o prvi slovesni priliki pomiloste tudi vsi drugi obsojenci. Velik utis je na ljudstvo tudi naredilo obvestilo, da je ruski car čestital kralju. Ruski poslanik Manzurov je zdaj vsak dan v konaku, in je glavni svetovalec kraljev. Mej Beligradom in Petrogradom švigajo brzojavke neprestano sem in tja. — Sploh se misli, da se zdaj obnovi staro razmerje mej Rusijo in Srbijo, in to tudi želi vse prebivalstvo, ki ni bilo nikdar zadovoljno z Milanovo politiko. Tudi o kraljevi nevesti je znano, da je rusofilskega mišljenja, znano pa tudi, da je izredno inteligentna in energična žena, ki bo imela velik vpliv na kralja. Proti kralju in njegovi nevesti delujejo samo najožji Milanovi pristaši, na čelu jim razupiti Pera Todorović, urednik „Mali Novin“, ki je v svojem doslej veleoficijznem listu priobčil strupen članek proti kralju, potem pa pobegnul v Zemun.

Belgrad 28. julija. Ker je dal kralj aretirati garnizijskega zapovednika, ki se je uprl ukazu, naj prepreči, če bi hotel Milan priti v Srbijo, je 37 častnikov prosilo za odpust iz službe. Vsi ti so znani pristaši Milanovi.

Reka 28. julija. Tukajšnji magistrat je dobil naročilo, poskrbeti prenočišča za 8000 mož pruske vojske, ki pride začetkom avgusta sem, da se vkrca na Kitajsko.

Berolin 28. julija. Včeraj je iz Bremerhavena odpotoval jeden del nemškega ekspedicijskega voja na Kitajsko. Odpeljal se je na treh ladjah. Cesar se je poslovil od vojaštva s govorom, v katerem je povdarjal, naj vojaki, če pridejo do sovražnika, ne dajo nikdar pardona, naj nikogar ne vjemó in naj ravnajo tako, da se še čez tisoč let noben Kitajec ne bo upal Nemca po strani pogledati.

London 28. julija. „Daily Express“ javlja, da je Lihungčang izjavil, da se nahajajo poslaniki na potu v Tientsin in da je bil princ Tuan v nekem boju zunaj Pekina ubit.

Washington 28. julija. Vlada je odklonila zahtevo kitajske vlade, naj se opuste nameravane vojaške operacije proti Pekinu s pogojem, da pripelje kitajska vlada inozemske poslanike v Tsientsin.

Novi York 28. julija. „Tribune“ je dobila poročilo, da so poslaniki v Pekinu živi, in da se ni bati zanje, vsled česa ni treba, da bi inozemska armada šla v Pekin.

Poslano*)

Z ozirom na „popravek“ oziroma „dostavek“ uredništva „Glasnika“ kot dela „Slovenskega Lista“ z dne 14. julija 1900, št. 28. in vsled poziva g. Fr. Železnikarja, krojača v Ljubljani v „Slovenskem Narodu“ z dne 14. julija 1900, št. 159. izjavljam, da ni res, da sem izročil gosp. Železnikarju sploh kak denar za stavkujoče v Vevčah, ampak le pred stavko v Vevčah 1 krono za stavkujoče rudarje na Češkem, kateri denar je g. Fr. Železnikar pravočasno, pošteno odposlal svojemu namenu.

„Slovenski List“ sklicuje se tedaj na mene kot pričo le pomotoma vsled tega, ker jaz nisem razumel znanega Štefeta, on pa menda mene ne.

To pomoto obžalujem in priznam odkritosrčno, da se je zgodila g. Železnikarju po „Slovenskem Listu“ velika krivica! — to tembolj radi tega, ker se le-ta v zadnji številki ni popravila vkljub temu, da sem pisal Štefetu in mu stvar pojasnil pravočasno.

P. Cassermann.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1512)

Fotografični aparati za diletanse. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografijo, ta zanimajoč sport, ki se ga vsakdo lahko nauči, od 1. 1864. obstoječo specialno hišo fotografičnih potrebščin firme A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchauben 9, ter da pregledajo njen ilustrovani cenik, ki se na željo pošilja brezplačno. a (11-11)

Odlični učinek Kosmin ustne vode na zob in zobno in nenavadno osvežujoči dobi okus jo store že po kratki uporabi neobhodno potrebno. Steklenica za 1 gl. služi dolgo časa. Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

1 (1212-1)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. julija: Marjeta Lenček, kleparskega mojstra žena, 46 let, sv. Petra cesta št. 21. jetika. — Marija Porenta, krojačeva hči 6 mes., Breg št. 10, božjast.

Dne 26. julija: Alojzija Gradišek, delavčeva žena 35 let, Jenkove ulice št. 4, vsled raka.

Dne 26. julija: Marija Zamarin, polirjeva žena, 48 let, Poljanski nasip št. 10. srčna hiba. — Marija Zajc, mesarjeva hči, 11 mes., Pojanska cesta št. 55. vnetje sopil. — Stanko Dolenc, mizarjev sin, 1³/₄ mes. Trnovski pristan št. 36. Pijučni katar.

Dne 27. julija: Marija Grabnar, hči prodajalca usnja, 4 mes., Florijanske ulice št. 9. akutni želodčni in črevesni katar.

V deželni bolnici:

Dne 22. julija: Fran Glavina, brivec, 27 let, jetika. — Ivan Soklič, dninar, 38 let, jetika.

Dne 23. julija: Marija Pokorn, slikarjeva hči, 1 leto, davica.

Dne 24. julija: Fran Fabjani, posestnikov sin, 9 let, škrlatica. Josip Mancini, sladčičar, 35 let, vodenica.

Dne 25. julija: Marija Makovec, dninarica, 40 let, jetika. — Fran Čepin, premogar, 21 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji kračni tlak 736,0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
27.	9. zvečer	734,5	25,5	sl. sever	jasno	
28.	7. zjutraj	735,2	21,0	sl. jvzhod	jasno	
	2. popol.	733,5	32,5	sl. jug	jasno	0,0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 25,8°, normala: 19,9°.

Dunajska borza

dne 28. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,55
Skupni državni dolg v srebru	97,20
Avstrijska zlata renta	115,70
Avstrijska krona renta 4%	97,25
Ogrska zlata renta 4%	115,35
Ogrska krona renta 4%	90,90
Avstro-ogrski bančne delnice	1704,-
Kreditne delnice	666,-
London vista	242,82 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118,52
20 mark	23,70
20 frankov	19,33
Italijanski bankovci	90,60
C. kr. cekini	11,38

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in mej nosečnosti. (36-4)

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Izurjen

notarski sollicitator

vojaščine prost; išče službe. Nastop s 15. septembrom ali pozneje.

Ponudbe pod „Sollicitator“ na upravnishstvo „Slov. Naroda“. (1468-3)

Po nizki ceni se prodaja na obroke

hiša

kozolec in dve njivi

pri Ljubljani, v Tomačevem hiš. šte. 41.

Več se izve pri A. Ropret-u v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani. (1438-2)

Na Vrhniki

v hiši šte. 32 (po domače „pri Bobku“)

se takoj oddasti: 2 stanovanji v I. nadstropju in 1 stanovanje v pritličju. (1505-1)

Pismene ponudbe sprejema posestnik Franc Jonke v Ljubljani, Kongresni trg 15.

Ako si hočete za malo denarja prirediti krepčalno in okusno domačo pijačo, treba da poskusite

10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vsake, dá 110 do 140 litrov sadnega vina. Liter te izborne pijače stane okoli pet krajcarjev.

Same-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopřiva, Sv. Petra cesta št. 44.

VILJEM ETTER, stiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern).

Išče se

učenec ali učenka

na deželo v trgovino z mešanim blagom. Oglašenec, ki je dovršil kako srednjo šolo, naj bo star okoli 14 let.

Ponudbe naj se oddajo upravnishtvu „Slov. Naroda“. (1486-2)

Uradno dovoljena (1498)

posredovalnica stanovanj in služeb

G.F.L.U.X

Gospodske ulice št. 6

išče nujno: 3 natakarike na račun, jako dober zaslužek; več hotelskih, zasobnih in grajskih kuharic 10-30 gl. plače, za tukaj in drugod; nekaj deklet za vsa dela; dekleta k otrokom za Ljubljano, Kamnik, Dunaj, 1-2 otroka; kočijaža za Gorico in Celovec; konjskega hlapca za Dolensko; laboranta na Hrvaško. — Gostilna v velikem kraju na Dolenskem se odda po prav dobrih pogojih.

Naznanila stanovanj se vsprejemljejo.

Ces. kr. avstrijsko državno železnica.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isli, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osebni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju**. Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 15 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isli, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osebni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osebni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik**. Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1306)

Zaradi preselitve

razprodaja vsega pohištva

ki ga imam še v zalogi pod tovarniško ceno. Posebno priporočam ogledala in podobne. Tudi nekaj stare dobro ohranjene opreme prodam.

Z odličnim spoštovanjem (1513)

Adolf Klarer

zaloga pohištva, Breg št. 10.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustro- (110) vam ceniki santonj. (29)

Etterjev sadni sok

in gotovo bodete jako zadovoljni. Iz Etter-jevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev.

(1089-17)

Potovalca

ki je vpeljan po Slovenskem v boljnih trgovinah in ima res zmožnost in znanje v prodaji pletenin in tkanin, sprejemem takoj.

Pismene ponudbe (1499-1)

Dragotinu Hribarju v Ljubljani.

Praktikant

oziroma učenec iz dobre hiše, kateri je vsaj 2 gimnazialna razreda dovršil, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožen, se vsprejme v trgovsko hišo (1476-2)

Frdk. Raitharek v Trziču.

Sprejme se

zavarščinske stroke popolnoma več, slovenskega in nemškega jezika zmožen

uradnik.

Letne plače 2000 kron.

Kje? pove upravnishstvo „Slovenskega Naroda“. (1509-1)

Grajsko oskrbništvo Monastero

pošta Oglej (Akvileja) Primorje

priporoča svoje bogato založeno skladišče

belih in rudečih vin

lastnega pridelka v prijazno upoštevanje.

Vzorci so brezplačno na razpolaganje. (1497-1)

Umetalni mlin

(premelje v tednu vagon žita) ter (1508-1)

žaga za deske

s postranskimi poslopji, eventualno z 20 orali zemlje se prodaja jako ceno. Konstantna vodna moč v Savinjski dolini.

Pojasnila daje iz prijaznosti gospod Ivan Strašek v Celju, Glavni trg št. 4.

Kmetijska podružnica v Selcah nad Škofjo Loko

posreduje nakup

sodov

za razpošiljanje zelja, repe, rib; sodov za žeblice, cement, kakor tudi posode za različne tekočine. (1440-2)

Zobozdravniško naznanilo.

Da preprečim vsako pomoto, naznanjam najudaneje, da ne odpotujem v Herkulove toplice in ordiniram kakor doslej tudi za naprej v hotelu „pri Maliču“ (Stadt Wien) II. nadstropje, vsak dan od 9—12 ure dopoldne in od 2—5 ure popoldne.

Z velespoštovanjem

Schweiger

(1511)

zobozdravnik.

Učenec

se vsprejme pri tvrdki (1503-1)

Štefan Lapajne v Idriji.

Skladišče v mestu

se vzame takoj v najem.

Ponudbe sprejemajo se Vegove ulice 10.

Kot

vodja parne žage

ali (1501-1)

graščinski oskrbnik

izurjen in v lesni stroki praktičen mož želi mesto takoj premeniti.

Ponudbe upravnishtvu „Slovenskega Naroda“.

Gostilna

z eno gostilniško sobo, kuhinjo, kletjo in stanovanjsko sobo, na Bregu šte. 2 se za 1. novembra t. l. dá v najem.

Pismene ponudbe vsprejema Frano Jonke, kot oskrbnik te hiše, v Ljubljani, Kongresni trg št. 15. (1506-1)

Hiša

v Štepanovi vasi št. 28

se radi bolehnosti lastnika takoj prodaja.

V hiši je gostilna z vrtom.

Kupci naj se obrnejo na Jurija Šepetavca v Štepanovi vasi. (1491-1)

Slovenskega stenografa

vsprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru. (1496-1)

Hiša z mlinom

v Lescah št. 24, s travniki, jezerom itd., četrt ure od kolodvora oddaljena, se prodaja iz proste roke. (1242-6)

Več pove lastnik **Tomaž Prešern**, v Lescah št. 24.

Doslužen naddavkar

išče v Ljubljani primerne službe. (1454-2)

Ponudbe na upravnishstvo „Slov. Nar.“.

Dobro obiskovana

gostilna v Ljubljani

se dá v zakup.

Pojasnila daje g. Ivan Pintar v Ljubljani, Soteska št. 10. (1453-2)

Pekarija

na deželi blizu Celja

jako dobro poslujoča, se prodaja jako po ceni z zemljišči ali brez njih. (1507-1)

Pojasnila daje iz prijaznosti gospod Ivan Strašek v Celju, Glavni trg št. 4.

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno združeno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179-7)

Prodajalko

izurjeno v trgovini z manufakturnim in specerijskim blagom ter zanesljivo v računanju, vsprejme (1472-3)
Fran Ks. Grebenc, Velike Lašče.

V najem

se odda takoj ali pa tudi pozneje radi premenjenih družinskih razmer z vso krčmarsko opremo dobro idoča

gostilna „pri črnem orlu“ ali „v čitalnici“ na Vrhniki z zraven pripadajočim vrtom, kegljiščem, tehniko itd.

Natančnejša pojasnila o tem daje
Josip Verbič
 gostilničar na Vrhniki.

(1481-2)

Mesne konserve

juhine konserve
prepečenec
cognac (1228-10)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbiseh-u
 Ljubljana, Kongresni trg.

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

2. avgusta Statendam 5:00 dopoldne.
 9. avgusta Spaarndam 12:00 popoldne.
 16. avgusta Rotterdam 4:30 dopoldne.
 23. avgusta Maasdam 12:30 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
 Potsdam 12.500 ton. (1291-5)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej izpristadruhi kajiti od 216 K nišča
 III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
 za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
 Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Prodajalnica

z mešanim blagom

odda se radi rodbinskih razmer v nekem trgu na Notranjskem pod ugodnimi pogoji
takoj v najem.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“
 pod J. L. (1387-6)

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznani, da sem v svojo

opekarno

uvredel delovanje

s parno silo

in da izdelujem vsakovrstno

opeko za stavbe,

zarezo opeko (Strangfalzziegel),
stisnjeno strešno opeko (Dach-
pressziegel) itd. itd.

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive prevzemam posebno jamstvo.

Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Ludovik Herzmann

(1234-8)

opekarna s parno silo.

Železnato vino
 lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani

dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1368-3)

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabilih oseb, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Vnanja naročila proti povzetju.

Proti malokrvnosti

Prōda se takoj (1500-1) oprava za kopelno sobo.

Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

„Vinacet“

je pri vseh hišnih gospodinjah priljubljena kisova esenca, ki daje samo z vodo zalita izborni kis za jedila in za vlaganje. Gotov kis je ali že pri nakupu manj vreden ali se pokvari, ko leži v kuhinji. Tak kis pa je zdravju škodljiv in vrhu tega za ohranjanje jedil nesposoben. Napravljaj si svoj očet sam in porabi v to kisovo esenco „Vinacet“ in imel boš vedno najboljši kis doma in prihraniš mnogo denarja. — Dobiva se v vseh delikatesnih in drogerijskih trgovinah in prodajalnah kolonijalnega blaga po ceni 1 K za 1/4 litersko steklenico in 3 K za 1 litersko steklenico. Iz „Vinaceta“ narejeni kis velja 10—15 vinarjev liter, kakor je namreč močan.

Na prodaj ga imata v Ljubljani: J. Buzzolini in J. C. Praunseiss. (1492-1)

Orenstein & Koppel

Dunaj, I., Kantgasse 3.

Tovarne v Pragi in Budapešti za:

polske
 gozdne
 industrijske
 rudniške

železnice

vsake tirne širokosti za

ročno
 živalsko
 lokomotivno
 električno

obratovanje

zavorne gorske
 vspinjalne
 viseče
 železničnice

železnice

Naša tehnična pisarna projektuje in trasira železniške naprave vsake vrste, priklone tise s premikalnicami in vrtilnicami itd. — Izdelovalnica lokomotiv, voz za tovore in osebe, gar, ročnih voz, trebilnic itd. — Tovarna za kolesne dele, kolesa, ležišča, zehije in vijake.

Obširni katalogi in prevdarki cen brezplačno in franko. (1494-1)

Tamburice

nove, skoro za popolen zbor, se takoj po primerni ceni prodajo.

Kupci naj se oglašé pri J. Tosti-ju, gostilna „pri Virantu“ v Ljubljani. 1493-1

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem se s svojo koncesijonirano

privatno pisarno

preseli (1502-1)

na Dunajsko cesto št. 8

I. nadstropje

v hišo gosp. Jakoba Schobra.

Jos. Perhauc.

Najboljši

kmetijski stroji

kakor

mlatilnice, slamoreznice, gepelji i. t. d. se dobe najceneje vedno v zalogi kmetijskih strojev (1444-2)

Fran Detter

v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi dobro in čisto čokolado, naj kupi

CHOCOLAT SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najbolje renimirana marka je skrbno pripravljena, zajamčeno čista in na vsem svetu priljubljena. (213-27)

Dobiva se povsod na prodaj.

Svetovno znana

PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli.

Jedini zastopnik: (534-20)

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Graška trgovska akademija.

Javni, neposredno vis. učnemu ministrstvu podrejeni, državni podpirani učni zavod v vrsti višje srednje šole, katerega absolventi uživajo pravico, da vstopijo za jednoletne prostovoljce.

Dne 17. septembra t. l. se začne 38. šolsko leto. Vsprejemajo se absolventi spodnjih srednjih šol in meščanskih šol. L. 1900. v prvi letnik vstopivši lahko absolvirajo zavod v treh letih. Pripravljalni razred se vzdržuje posebej za manj vsposobljene prosilce za vsprejem. Ker se bodo vse trgovske akademije polagoma razširile na štiri letnike, je pripravljalni razred 1900/1901 tako urejen, da je jednak bodočemu prvemu razredu in omogočuje neposredni prestop v drugi letnik štiriinredne šole.

Z zavodom je združen **jednoleten abiturijentski tečaj** (začetek 1. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol, ki se hoté posvetiti trgovskemu ali industrijskim podjetjem, ali hoté kot velikošolci (juristi) svoje vednosti razširiti času primerno.

Tudi se vzdržujejo prosti **pololetni tečaji** za gospode in posebej za dame. Prospekte razpošilja in daljna pojasnila, tudi zaradi oskrbljenosti učencev, daje **ravnateljka pisarna v Graču, Kaiserfeldgasse 25.** (1437-2)

Ravnatelj: **J. Berger.**

Vsa luksuz-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborno pivo“**. Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje

(589-29)

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina

Vinko Majdiča v Kranju.

Anton Ditrich v Ljubljani

Telefon št. 109.

Marije Terezije cesta št. 2.

Telefon št. 109.

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Franciškansko ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

← Zaloga →

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinaje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sčnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 30

Vnanja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljša blago in najnovejšo

kravate

prodaja

30

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke, 30

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt 30

Ljubljana, Stari trg.

Prodajalka in učenec

se vsprejmeta takoj v trgovino z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji.
Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“ pod šte. „35“.

Stev. 28. (1504)

Razpis.

Na petrazredni ljudski šoli v Postojni je oddati službo

šolskega sluga

z mesečno plačo 40 kron in prostim stanovanjem event. tudi prosto opoludansko hrano iz šolske kuhinje v zimskih mesecih.

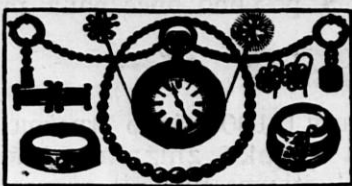
Prosilci morajo biti slovenskega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni, vojaščine prosti in ne nad 40 let stari; prednost imajo oni, ki umejo kaj o vrtnarstvu. Oženjenim se nudi prilika, da žena prevzame kuhinjo v šolski kuhinji, za kar ji gre 17 kron mesečne plače in opoludanska hrana.

Prošnje je predložiti do 20. avgusta 1900. l. krajnemu šolskemu svetu v Postojni.

Postojna, 27. julija 1900.

Dekleva

predsednik kraj. šol. sveta.

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatino in srebrnino v Ljubljani

Stari trg šte. 28.

Usojam si opozoriti slav. p. n. občinstvo, da sem odprl prodajalno najraznovrstnejših zlatih, srebrnih in nikelnastih žepnih ur, stenskih ur, ur budilnic itd., vsakovrstnih zlatih, srebrnih in nikelnastih verižic, prstanov, uhanov, zapestnic itd. Sploh vseh v to vrsto spadajočih predmetov po najnižjih cenah.

Ure so pristno švicarskega dela, natančno in zanesljivo izdelane.

Popravila, tudi najtežavnejša, vsprejemljem ter izvršujem točno in natančno po najnižjih cenah.

Prodaja finih očal, naočnikov, barometrov in termometrov, sploh vseh v to stroko spadajočih predmetov.

(1402-3)

Nad 100 kolobarjev obročev

iz zdravega kostanjevega lesa ima na prodaj, ter sprejema vsa v sodarsko stroko spadajoča dela

Miha Pipan
sodar v Škofjiloki.

„GLANZINE“

zakonito varovano pod št. 9386 in št. 9723
daje (1362-3)

najlepše likano perilo.

Z jedno tablico „Glanzine“ za 10 vin. v 1/2 litra tople vode razpuščeno se lika brez vsacega drugega dodatka absolutno gotovo: 6 vrhnih srajc, 12 manšet in 12 ovratnikov, da so

tako lepi, kakor novi!

V tablicah po 10 vin. na prodaj v večini špecerjskih in drogerijskih trgovin in v prodajalnah mila.

Jedini izdelovatelj:

Frie Schulz jun.

Heb (Eger) in Lipsko.

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje (434-13)

vinski jesih ALBERT ECKERT v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših špecerjskih in delikatesnih prodajalnicah.

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika“ ali izvir sreče

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajati) (112-31)

ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Zobozdravnik

med. univ. dr. Rado Frlan

špecialist za porcelanaste in zlate plombe, zlate krone in spona, zlata zobovja itd. naznanja slavnemu občinstvu, da je od 15. julija naprej pri njem zobni tehnik Otto Seydl, bivši asistent v ateljeju zobozdravnika Schweigerja v hotelu pri Maliču.

(1456-3)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (1139-8)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr. priv.

povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime St. Fernolendt.

Zahtevajte zares najboljši cigaretni papir in najboljše zavitke sveta

Abadie.

Vsak list z zlatim tiskom. Se ne zamasti. Ne ugasne. Ne škoduje zdravju. (1109-9)

Glavna zaloga pri

Jos. Petriču. Ljubljana.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (697-8)

V Ljubljani: A. Stacul, v Kranji: F. Dolenz.

Najznamenitejša
kolesa kakor:

J. Puch

Meteor

Peugeot

Monarch

Seidel-

Naumann

A. U. Right

ter razni drugi

sistemi.

(588-24)

Francoska Peugeot
kolesa po 140 do 230 gl.

A. Putrich

Ljubljana, Dunajska cesta.

Najcenejša in najsolidnejša tvrdka
za nabavo koles (bicikljev)
kakor tudi vseh kolesarskih potrebščin.

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava kompletnih rodbinskih rakev

tu in na deželi.

(1014-14)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznana solidna in točna postrežba.

Trgovca z
železnino

Andr. Druškoviča
naslednik

Val. Golob

Mestni trg št. 10

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

prilaga svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske opreme.

Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi

Roman in Portland cementa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceneno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvanje, ter razne potrebščine za to obrt.

Moro se zadržati. — Vnanji naročniki naj se pridene vsoz.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg

šte. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, šipke, svileno blago, perilo, a e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gl. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 gl. 25 kr., 13 cm debele 1 gl. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinije vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Podružnici:

Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwiebak), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slasčičarnici postrežam z najfinjšim nasiadnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 30

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnem tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno zboljšani in poleg tega so jako znižane cene.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Franc Čuden, urar na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-58)

Stajerski
POHLEEV
KISELJAK Jempel-Styria-vrelo
CJELOM SVJETU GLASOVITO
okrepiljujuče piće. Nenadkriljena voda za lijek.

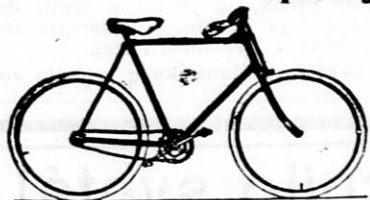
Glavna zaloga za Kranjsko:
MIHAEL KASTNER
v Ljubljani. (573-38)

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gld. naprej.

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin. (850-14)

Točna in kulantna postrežba.

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavnem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

J. C. Mayer-ju

banka in menjalnica v Ljubljani. (867-14)

PREMIER-

Helical-cevna kolesa
Dvocevna kolesa

Prostoletča kolesa

Transportna kolesa

Motorna kolesa (839-14)

so izkušena, solidna, elegantna in lahko leteča

The Premier Cycle Co. Ltd.

(Hilman, Herbert & Cooper)

Coventry (Angleško), Heb (Češko), Dunaj VII.

Zastopnik: Fr. Čuden, trgovina s kolesi v Ljubljani.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovesnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(1298-4)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Bodi lepo ali slabo vreme vendar je vsako nedeljo in praznik

KONCERT s PLESOM

v gostilni „pri Kankertu“ v Spodnji Šiški št. 20.

Vstop prost.

Pri koncertu svira „Mirija“.

K mnogobrojnem obisku uljudno vabi

s spoštovanjem

Ognjeslav Kozjek

hišni posestnik in krčmar.

(1406-4)

Naznanilo.

Mizarska zadruga v Št. Vidu pri Ljubljani

začela je poslovati 1. julija 1900.

Pri zadrugi je okoli 30 izkušenih, izvežanih mizarskih mojstrov. Zadruga se toplo priporoča slavnemu občinstvu v naročbo raznovrstne hišne in druge oprave, kakor: temne in likane oprave za spalne sobe, salone, restavracije, kuhinje itd. v vseh poljubnih slogih, po raznovrstnih ter lastnih vzorcih.

Zadružna prodajalna je nasproti kolodvoru v Vižmarjih.

Za obilna naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Zadruga mizarjev v Št. Vidu pri Ljubljani.

(1448-2)

Josip Arhar, načelnik.

Juž. Tirolsko

Levico

(500 metrov)

(Zdravilišča v visokih alpah.) — Imeniten zdraviliški etablisement prvega reda. Celoletno, odprto po leti in po zimi.

Od 1. januarja 1900 pod novim upraviteljstvom.

Prva zdraviliška doba pod novim vodstvom se začne dne 15. maja leta 1900.

Levico-arsenasta voda se dobiva v vseh lekarnah.

Levico-krepka voda in Levico-medla voda.

Železniška postaja Valsuganske železnice, jedno uro od Tridenta. — Severnojužni brenerski ekspresni vlak do Tridenta. — Neposredna zveza z brzovlaki na vse strani in z vseh strani.

Prospekti, popisi, obširna pojasnila po vseh priznanih potovalnih pisarnah, kakor tudi pri vodstvenih pisarnah v Charlottenburgu (Berlinerstr. 33) in v Levico (Juž. Tirolsko).

Brzojavni naslov: POLLY-Levico.

Centralni ravnatelj zdraviliškega mesta Levico-Vetriolo:

(641-10)

dr. A. Polly-Polacsek.

Avstrija.

Vetriolo

(1500 metrov)

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov. 30

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urur

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfiniješe kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 30

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 30

Pri nakupovanju suknene in manufakturnega blaga se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga

30

suknenih ostankov.